

http://adozona.hu/aktualis/20111123_afaemeles/print.aspx

Főszabály szerint a fizetendő áfa megállapítására a teljesítéskor érvényes adómértéket kell alkalmazni. Ennek megfelelően az alkalmazandó adómérték 25 százalék, amennyiben az értékesítés, illetve szolgáltatásnyújtás teljesítésére 2012. január 1-jét megelőzően kerül sor, illetve 27 százalék, amennyiben az ügyletre már a 2012-es évben kerül sor. Tekintettel arra, hogy az áfa rendszerében a részteljesítés is teljesítésnek minősül, az egyes részteljesítések ellenértékére is a részteljesítés megvalósulásának időpontjában érvényes adómértéket kell alkalmazni, azaz a **2012. január 1-jét megelőzően teljesült részteljesítések még a 25 százalékos adókulcs szerint adóznak.**

Egyes ügyletek esetén az áfa-törvény az adófizetési kötelezettség keletkezését a teljesítés időpontjától eltérően határozza meg (például előleg, egyes fordított adózás alá eső ügyletek, Közösségen belüli beszerzés, termékimport). Ezen ügyletek esetén a teljesítés időpontja helyett a fizetendő adó megállapításakor érvényes adómértéket kell alkalmazni.

Az előlegfizetés az áfa rendszerében önálló adózási pont, amelyhez kapcsolódóan az előleg jóváírásakor, kézhezvételekor adófizetési kötelezettség keletkezik (a hatályos jogszabály szerint a fordított adózás alá tartozó ügyletek kivételével). A fentieknek megfelelően az adómérték-változást megelőzően átvett előleg esetén az adófizetési kötelezettséget még az előleg átvételének napján érvényes 25 százalékos áfa mértékkel kell megállapítani, függetlenül attól, hogy az előlegfizetés olyan ügyletkezeléshez kapcsolódik, amelynek teljesítésére már az adómérték változását követően kerül sor, ezért az ügylet előleg meghaladó ellenértéke már magasabb adómérték alá esik. A fenti esetben a teljesítésről kiállítandó végszámla adóalapját meg kell bontani az alkalmazott 25 százalék, illetve 27 százalék adómértékek szerint.

A fordított adózás alá eső termékértékesítések, illetve a belföldi (vagy a főszabálytól eltérő teljesítési helyű) szolgáltatásnyújtások esetén a fizetendő adót az alábbi időpontok közül a leghamarabb bekövetkező időpontban kell megállapítani: a számla kézhezvétele, az ellenérték megtérítése, vagy a teljesítést követő hónap 15. napja.

Amennyiben tehát az ügyletkezeléshez kapcsolódóan a fenti három feltétel közül bármelyik még 2011-ben következik be, a vevő, illetve szolgáltatás esetén az igénybe vevő a fizetendő (és levonható adót) a fordított adózás szabályai szerint még a 25 százalékos adómértékkel határozza meg. A fenti példával szemben, amennyiben a fordított adózás alá eső értékesítésre, pl. hulladék értékesítésére 2011. december 20-ai teljesítéssel kerül sor, de a vevő a számlát már 2012. január 10-én veszi kézhez, illetve az ellenértéket ezt követően, január 17-én fizeti meg, az adófizetési kötelezettség 2012. január 10-én keletkezik. A példa szerinti esetben a vevő az áthárított adót nem tartalmazó számla alapján a fizetendő (és levonható adót) már a 27 százalékos áfa-mértékkel köteles megállapítani.

A fentiekhez hasonlóan, a Közösségen belüli beszerzések esetén is a fizetendő adó megállapításakor érvényes adómérték, ennek megfelelően a számla kibocsátásakor, de legkésőbb a teljesítést követő hónap tizenötödik napján érvényes adómérték alkalmazandó az adó fordított adózással történő megállapítása során.

A jogszabály átmeneti rendelkezést tartalmaz az elszámolási időszakhoz kötött ügyletekre (illetve egyes részletfizetéses szolgáltatásnyújtásokra) vonatkozóan. Az elszámolási időszakhoz kötött ügyletek esetén az adófizetési kötelezettség főszabály szerint az ellenérték megtérítésének esedékességekor keletkezik. Továbbra is a 25 százalékos kulcsot kell alkalmazni azonban azon elszámolási időszakokra vonatkozóan, amelyek még 2012. január 1. napja előtt befejeződnek, függetlenül attól, hogy a fizetés már 2012. január 1-jét követően esedékes. Az átmeneti rendelkezéseknek megfelelően továbbá, amennyiben az elszámolási időszak magában foglalja 2012. január 1-jét és az ellenérték megtérítése január 1-jén vagy ezt követően esedékes,

1. a 2012. január 1. napját megelőző időszakra, illetve
  2. a 2012. január 1. napjára vagy azt követő időszakra
- eső naptári napok száma szerint az ügylet ellenértékét két részre kell bontani és az adómérték meghatározása szempontjából külön-külön, időarányos részteljesítésnek kell tekinteni.

Amennyiben pl. egy közüzemi szolgáltatás esetén az elszámolási időszak 2011. december 15-étől 2012. január 14-éig tart és a fizetési határidő 2012. január 31-e, az ellenérték 2011-re eső 17 napnak megfelelő arányos része (17/31-e) még a 25 százalékos, míg a 2012-re eső 14 nappal arányos része (14/31-e) már a 27 százalékos adókulcs alá esik. Az adófizetési kötelezettség a fenti példa szerint

mindkét időarányos részteljesítés esetén a fizetés esedékességének napján, azaz a fenti példa szerinti esetben 2012. január 31-én keletkezik.

Az adókulcs változása szükségessé teszi a gépi nyugta- és/vagy számlaadásra szolgáló pénztárgépek és taxaméterek átállítatását, melynek végső határideje 2012. február 29-e. Az átállítás fenti határidejéig a nyugta, illetve számla-kibocsátási kötelezettség kézi kibocsátású számlával, illetve nyugtával teljesíthető.

Lunczer Katalin - Sóki Zsolt (BDO)